

У статті розкривається виховна функція літературних творів. Автор звертає увагу на терапевтичний ефект художньої літератури для дітей молодшого шкільного віку.

Ключові слова: літературний текст, лікувально-виховний процес, бібліотерапія.

THERAPEUTIC AND EDUCATIONAL FUNCTION OF LITERARY WORKS FOR CHILDREN OF PRIMARY SCHOOL AGE.

Mgr Malgorzata Myszka

The educational function of literary works is revealed in the article. The author pays attention to the therapeutic effect of fiction for the children of primary school age.

Keywords: literary text, therapeutic and education process, library therapy.

Mgr Malgorzata Myszka - Природно-Гуманістический Университет в Седльцах (Польша)

Рецензент – член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор Г. П. Шевченко

УДК 378: 796.011.1

РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ СПОРТИВНО-ОРІЄНТОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Н. А. Пастушкова

У статті розглядаються проблеми вдосконалення системи фізичного виховання ВНЗ неспортивного типу на основі використання новітніх педагогічних технологій. Визначено вплив модернізації занять з фізичного виховання на формування мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до рухової активності та розвиток фізичної культури особистості.

Ключові слова: фізичне виховання, фізична культура, ефективність, модернізація, мотивація, спортивно-оздоровчі технології.

У сучасному житті на ринку освітніх послуг головним критерієм виступає якість освіти. Також постійно зростають як професійні вимоги до майбутніх фахівців, так і вимоги до їх фізичного стану та здоров'я, тому традиційна система фізичного виховання у ВНЗ не фізкультурного профілю вже не зовсім відповідає сучасним вимогам до розвитку особистості студентської молоді.

Демократизація та гуманізація системи фізичного виховання ВНЗ сформуvalи нову педагогічну мету – формування фізичної культури особистості. Для її успішної реалізації необхідно визволити фізкультурно-спортивну діяльність від тотальної уніфікації та стандартизації, використовувати варіативність навчального процесу на основі використання сучасних педагогічних технологій, таких як спортизація.

На необхідність оптимізації процесу фізичного виховання, визначення нового змісту, форм і методів фізичного виховання та здорового способу життя студентської молоді вказує і значне погіршення стану її здоров'я, фізичної підготовленості, зниження спортивних показників на змаганнях та негативне ставлення до самостійних занять фізичними вправами.

Ряд авторів (В. К. Бальсвич, Т. Ю. Круцевич, Л. П. Пилипей; С. М. Канішевський, М. Д. Зубалій, В. Г. Шилько) зазначають, що діюча в теперішній час організація фізичного виховання в вузах недостатньо ефективна для підвищення рівня фізичної підготовленості, здоров'я, професійно важливих психофізіологічних якостей та значної кількості студентів до занять.

Теоретичний аналіз науково-методичної літератури (М. Ф. Сауткин, А. Б. Артемов, І. А. Анохін, Р. В. Александрова, В. П. Зайцев, С. А. Савчук, О. Я. Кібальник та ін.) показав, що для того щоб домогтися результатів у поліпшенні фізичної підготовленості, підвищення рівня розвитку психофізичних якостей студентської молоді, потрібні принципово нові підходи, засоби та технології, котрі мають відповідати індивідуальним особливостям студентів, сприяти максимально ефективній реалізації їхніх інтересів, схильностей та здатностей.

Спортивно-орієнтовані технології фізичного виховання студентів повинні ґрунтуватися на перевагах популярних у студентської молоді видів спорту. Ми вважаємо, що такий підхід на основі обраного виду спорту може бути засобом виховання гармонійно розвиненої особистості студента, дозволить покращити здоров'я, сформувати професійно важливі психофізичні якості й позитивну мотивацію до регулярних занять фізичною

культурою та спортом, підвищити показники фізичної, спортивно-технічної та теоретичної підготовленості.

Тому, незважаючи на численні дослідження вітчизняних і зарубіжних авторів, актуальною є проблема пошуку ефективних шляхів покращення стану здоров'я, показників фізичної підготовленості та рівня професійної та фізичної культури студентів технічного ВНЗ, шляхом впровадження спортивно-орієнтованих технологій фізичного виховання.

Мета роботи полягає у визначенні та науковому обґрунтуванні теоретичних аспектів та педагогічних умов оптимізації процесу фізичного виховання за допомогою введення в навчальну програму ВНЗ методики спортивно-орієнтованого навчання студентів елементам обраного виду спорту. Завдання дослідження – обґрунтувати необхідність удосконалення програм з фізичного виховання у вищих навчальних закладах і визначити роль раціонально організованого процесу фізичного виховання у формуванні фізичної культури студентів.

Оновлення та поглиблення змісту освіти у сфері фізичної культури насамперед пов'язано з найбільш повною реалізацією його культуротворчої та гуманізуючої функцій.

З одного боку, освітній процес співпадає зі своїм соціально значущим змістом, а з іншого – обумовлений досвідом студента як суб'єкта освітнього процесу і носія власної культури. У цій ситуації студент реалізує свободу вибору, своєрідність свого освітнього шляху, в результаті якого набуває свою культурну ідентичність. Лише в цьому випадку особистість сприймає освіту у сфері фізичної культури як складову власного стилю життя.

Разом з тим освіта значною мірою детермінована логікою процесу розвитку особистості, усвідомлення нею своїх потреб, цілей. А для цього повинні бути створені необхідні педагогічні умови, в яких відбуваються процеси розвитку і саморозвитку, виховання і самовиховання, освіти і самоосвіти.

Орієнтація фізичного виховання на засвоєння жорстко регламентованого програмного матеріалу, зміст якого визначається обов'язковою прикладною підготовкою та задачею нормативних заліків, унеможливорює звернення до особи студента та розвитку його індивідуальності.

Впровадження у процес фізичного виховання спортивно-орієнтованих технологій відіграє особливу роль у формуванні та гармонізації фізичного та інтелектуального потенціал студентів у ВНЗ. Спортивно-орієнтоване фізичне

виховання на основі конверсії сучасних науково-методичних досягнень та накопиченого досвіду спортивної підготовки забезпечує реалізацію індивідуальних здібностей студентів, сприяє становленню особистих інтересів, формує гармонійно розвинуту особистість.

З метою підвищення ефективності занять з фізичного виховання у програми все частіше включають не тільки перевірені практикою (спортивні і рухливі ігри, легка атлетика і т. ін.), а й нові засоби фізичної культури (елементи східних єдиноборств, шейпінг, фітнес і т. ін.), які раніше не застосовувалися. Тому організація фізичного виховання у вузі на основі альтернативного комплектування програм занять забезпечує велику ефективність, що виражається в істотному підвищенні рівня фізичної і функціональної підготовленості студентів.

Таким чином, аналіз науково-педагогічної літератури показав, що існує багато моделей та схем впровадження спортивно-орієнтованих технологій у процес організації фізичного виховання з метою його оптимізації. Програми з використанням новітніх технологій освіти надають можливість досягти більшої ефективності порівняно з традиційними.

Зміст психолого-педагогічного впливу на основі педагогічної взаємодії викладача та студента на заняттях з фізичного виховання активізує у студентів переоцінку мотиваційного ставлення до заняття. І головним підсумком впровадження спортивно-орієнтованих технологій у процес фізичного виховання ВНЗ є формування стійкої мотивації у студентів до безперервного фізичного вдосконалення.

Але з метою формування мотиву до фізичного та духовного самовдосконалення студентів при організації процесу навчання необхідно вносити певні корективи у програму. Також є багато інших можливостей для подальшого підвищення ефективності та вдосконалення у системі фізичного виховання у ВНЗ.

Перспектива подальших досліджень полягає у проведенні аналізу рухових вподобань студентів з урахуванням спеціальностей та розробці спортивно-орієнтованої технології фізичного виховання, що спрямована на покращення професійно-прикладної фізичної підготовки. Для формування фізичної культури студентів у процесі занять обраним видом спорту необхідна подальша розробка програм, які будуть сприяти розвитку якісних характеристик головних компонентів фізичної культури особистості.

Література

1. Игошев М. В. Формирование спортивной культуры студентов высшего учебного заведения /М.В.Игошев // Теория и практика физической культуры. – 2007. – № 10. – С. 19-21.
2. Лисяк В. М. Оцінка впливу фізичної культури та спорту на формування особистих якостей студентів /В. М. Лисяк //Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. науковий журнал – Харків: ХОВНОКУ, ХДАДМ, 2010. – № 8. – 132 с.
3. Пилипей Л. П. Ефективність проектування ППФП на основі сформованості мотиваційної сфери у студентів / Л. П. Пилипей //Збірник наукових праць з галузі фізичної культури та спорту «Молода спортивна наука України» – Львів: 2009, Вип. 13, Т. 2. – С. 133-138.
4. Церковна О. В. Особливості методики професійно-прикладної підготовки студентів технічних ВНЗ / О.В. Церковна, В.І.Слюсарев // Матеріали І-го регіон. наук.-практич. семінару «Теоретико-методичні основи організації фізичного виховання молоді». – Львів: ЛНУ, – 2006.– С. 158-162
5. Чуйко Г. В. Гуманізація освіти і проблеми фізичного виховання і спорту / Г.В. Чуйко, М. І. Комісарик // Молода спортивна наука України : Зб. наук. праць з галузі фізичної культури і спорту. Вип. 9: У 4-х т. – Львів : НВФ «Українські технології», 2005. – Т. 3. – С. 216–220.
6. Шилько В. Г. Физическое воспитание студентов на основе личностно-ориентированного содержания физкультурно-спортивной деятельности / В. Г. Шилько. – Томск: ТГУ, 2003. – 194 с.

РАЗВИТИЕ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ СТУДЕНТОВ В УСЛОВИЯХ ОПТИМИЗАЦИИ ПРОЦЕССА ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ НА ОСНОВЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СПОРТИВНО-ОРИЕНТИРОВАННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Н. А. Пастушкова

В статье рассматриваются проблемы совершенствования системы физического воспитания вузов неспортивного типа на основе использования новейших педагогических технологий. Определено влияние модернизации занятий по физическому воспитанию на формирование мотивационно-ценностного отношения студентов к двигательной активности и развитие физической культуры личности.

Ключевые слова: физическое воспитание, физическая культура, эффективность, модернизация, мотивация, спортивно-оздоровительные технологии.

DEVELOPMENT OF PHYSICAL CULTURE OF STUDENTS IN THE CONDITIONS OF OPTIMIZATION OF PROCESS OF PHYSICAL EDUCATION ON BASIS OF SPORT ORIENTED TECHNOLOGIES

N. A. Pastushkova

The problems of improving the physical education system in higher institutions of non-sport type are considered in the article. The influence of modernization of physical education classes at the students' motivational and value attitude to physical activity and the development of physical culture of personality is defined.

Key words: physical education, physical culture, efficiency, modernization, motivation, sports and health technologies.

Пастушкова Ніна Анатоліївна – викладач кафедри фізичного виховання Донбаської державної машинобудівної академії (м. Краматорськ, Україна)

Рецензент – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання Донбаської державної машинобудівної академії Ю. О. Долинний

УДК 37.037

АКАДЕМІЧНІ ЦІННОСТІ ВИЩОЇ ШКОЛИ СУЧАСНОЇ ПОЛЬЩІ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ СУЧАСНОСТІ

Л. Р. Пелех

У статті розглянуто теоретичні дослідження у сфері трактування цінностей та їх класифікації у доробках польських вчених та представлено зміст типових аксіологічних вимог до академічної спільноти в Польщі.

***Ключові слова:** цінності, аксіологічні вимоги, академічне співтовариство.*

Ціннісна тематика набула особливої актуальності в освітній сфері сьогодення через проблеми, з якими зустрілось людство в кінці ХХ – на початку ХХІ століття. З одного боку це соціальні, економічні, культурні та політичні протистояння, що мають місце як в окремих країнах, так і в цілому світі, а з іншого – це проблеми, що зв'язуються як наслідок перших, особливо серед молоді: тероризм, наркотики, алкоголь, психічні девіації тощо. На думку освітньої академічної спільноти, розуміння основоположних тенденцій у ціннісному наповненні освітніх парадигм та дослідження аксіологічного спрямування будь-якої країни дадуть можливість зробити науковий прогноз стосовно того, якою буде країна в майбутньому, чого слід очікувати, та визначити ті аспекти в навчанні і вихованні, на які необхідно вплинути або